

Conferințele Accesibilității: „Nevoi specifice, obiective comune. Înțelegerea experiențelor persoanelor cu dizabilități în învățământul superior”

Alianța INFONET a organizat un nou eveniment în cadrul seriei „Conferințele Accesibilității”. Pe 5 noiembrie 2025, a avut loc o altă conferință online, de data aceasta pe tema „**Nevoi specifice, obiective comune. Înțelegerea experiențelor persoanelor cu dizabilități în învățământul superior**”.

Expert invitat: **Ugo Marsili**, profesor asociat în cadrul Departamentului de Limbi și Culturi. Anterior, director adjunct pentru mentorat academic, lingvist implicat în lucru cu limbajul semnelor britanic (BSL). Educator multilingv cu peste douăzeci de ani de experiență internațională, este dedicat pedagogiei incluzive, inovării curriculare și sprijinirii diverselor forme de învățare. În calitate de responsabil pentru incluziune, dezvoltare și inovare și bazându-se pe propria experiență ca fost student la BSL, a stabilit și a dezvoltat ulterior oferta de BSL a Universității (2017-prezent), oferind totodată instruire la nivelul întregii instituții privind dizabilitățile invizibile, cu accent deosebit pe procesele de conștientizare a surzilor și nevăzătorilor. Munca sa de advocacy privind dizabilitățile și limbile a fost premiată cu Bursa Universitară de Predare. Lucrează cu personalul pentru a promova medii de învățare și de lucru accesibile, în conformitate cu prioritățile instituționale EDI. A fondat cluburi de limbaj mimico-gestual și de film conduse de studenți, încurajând implicarea comunitară. Cercetarea sa bazată pe practică se concentrează pe multilingvism, comunicare interculturală și accesibilitate. De asemenea, a contribuit la proiecte finanțate de UE în Polonia, Letonia, Georgia, Moldova și Azerbaidjan, instruind profesioniști în traducere audiovizuală și incluziune și diseminându-și munca prin discursuri publice și inițiative educaționale.

În prezentarea sa expertul a explorat modul în care instituțiile de învățământ superior ar putea înțelege, sprijini și include mai bine studenții cu dizabilități. După definirea dizabilității în temeiul *Legii egalității din 2010*, care protejează persoanele cu deficiențe fizice sau mentale, prezentarea s-a concentrat asupra faptului că dizabilitatea este diversă și adesea invizibilă, contestând presupunerile tradiționale prin intermediul *principiului aisbergului* și al *modelului social al dizabilității* – care mută accentul de la dizabilitatea în sine la barierele sociale care limitează participarea. Ugo Marsili a subliniat că incluziunea înseamnă proiectarea unor medii care valorifică diversitatea, permit accesul egal și ajută toți elevii să își atingă potențialul maxim fără a reduce standardele academice. Exemple de neurodiversitate (de exemplu, dislexie, ADHD, autism) ilustrează atât provocările, cât și punctele forte unice ale elevilor. *Cadrul celor Patru piloni – Presupunere, Conștientizare, Acceptare, Adaptare (și Accesibilitate)* – îi ghidează pe profesori către practici de predare incluzive, înrădăcinate în empatie și flexibilitate. Strategiile practice includ comunicarea clară, accesul în avans la materiale, repetiția, utilizarea transcrierilor și a subtitrărilor, construirea încrederii în grup și conștientizarea dizabilităților invizibile. Universitatea din Reading promovează această cultură prin instruire obligatorie, ajustări rezonabile (de exemplu, timp suplimentar, pauze de odihnă, instrumente de asistență) și instrumente digitale de accesibilitate, cum ar fi **Blackboard Ally**. Prezentarea a făcut referire și la **Actul european privind accesibilitatea (2025)**, care prevede ca produsele și serviciile să fie concepute pentru acces universal. Privind în perspectivă, inteligența artificială (IA) este văzută ca un aliat puternic: sprijinirea studenților cu deficiențe de vedere, auz sau cognitive prin învățare adaptivă, subtitrare în timp real, instrumente de transformare a textului în vorbire și ritm personalizat. Viziunea de viitor este aceea a sistemelor de învățământ superior în care accesibilitatea nu este o idee de viitor, ci setarea *implicită* - transformarea mediilor de învățare în medii universal incluzive prin proiectare aici și acum.

Această activitate face parte din proiectul „**Consolidarea participării civice în Azerbaidjan**”, cofinanțat de Uniunea Europeană (UE) și Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și este implementat de Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ).

Pentru informații suplimentare: Victor Koroli, director de proiect. +373 69252453, vkoroli@gmail.com

Proiectul „Consolidarea participării cetățenilor în Azerbaidjan” este cofinanțat de Uniunea Europeană (UE) și de Ministerul Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și este implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ). Partenerul proiectului este Asociația Obștească „Alianța NFONET”, care implementează proiectul „Consolidarea capacității organizațiilor societății civile din Azerbaidjan și Republica Moldova prin schimbul de experiență, lecții învățate și bune practici în domeniul incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități”.